Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0689

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. R.E. van Lambalgen, secretaris)

Datum uitspraak	5 september 2023
Klacht van	De consument
Tegen	de Volksbank N.V., handelend onder de naam ASN Bank, gevestigd in Utrecht, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Belegging in fonds. Wijziging risico-indicator. De consument vindt dat de bank haar moet compenseren voor de grote waardedaling van het Groenprojectenfonds. De commissie oordeelt dat daar geen grondslag voor is en wijst de vordering af.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de bank; 3) de repliek van de consument; en 4) de dupliek van de bank.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft een ASN Beleggingsrekening. Op deze rekening belegt zij op basis van execution only.

2.2 Op 3 december 2021 heeft de consument voor een bedrag van € 75.000,- participaties in het ASN Groenprojectenfonds gekocht (hierna: 'het Groenprojectenfonds' of kortweg 'het fonds'). Dit fonds wordt beheerd door ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., onderdeel van de Volksbank N.V.

2.3 In de essentiële beleggersinformatie (EBI) van het Groenprojectenfonds staat onder meer het volgende:

Risico- en opbrengstprofiel

De risico- en opbrengst indicator geeft de mate van de beweeglijkheid van de koers (volatiliteit) van het fonds en de mogelijke rendementsvooruitzichten weer.

Historische cijfers die gebruikt zijn voor het berekenen van de indicator, hoeven geen betrouwbare weergave te zijn van het toekomstige risicoprofiel van het fonds. Het is niet gegarandeerd dat de getoonde risico- en rendementscategorie onveranderd blijft. De categorie kan veranderen. De laagste categorie (1) betekent niet dat de belegging zonder risico is.

2.4 In de loop van 2022 is de koers van het Groenprojectenfonds substantieel gedaald. De risico-indicator is daarop gewijzigd van 2 naar 3. Daarna is de koers van het fonds weer enigszins gestabiliseerd en momenteel staat de risico-indicator weer op 2.

De klacht en vordering

2.5 De consument vindt dat de bank haar moet compenseren voor de grote waardedaling van het Groenprojectenfonds.

2.6 Hieraan legt zij het volgende ten grondslag. Eind 2021 zocht zij een alternatief voor een spaarrekening. Zij heeft daarom zeer bewust gekozen voor een belegging met een laag risicoprofiel, namelijk 2. In korte tijd zakte het Groenprojectenfonds door de rente-ontwikkelingen meer dan 10% in waarde. De consument vindt een dergelijke koers-daling niet passend bij het lage risicoprofiel 2. Vervolgens paste de bank het risico-profiel aan naar 3. De consument was nooit in dit fonds gestapt als dit van meet af aan bekend was geweest. Zij voelt zich misleid doordat de bank tijdens de wedstrijd de spelregels verandert. Volgens de consument haalt dit het nut onderuit van de risico-profielen. Immers, als de bank - als het even tegen zit - het risicoprofiel kan aanpassen, dan heeft het voor haar als consument helemaal geen zin om voor een bepaald risico-profiel te kiezen.

Het verweer

2.7 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 De klacht van de consument komt voort uit de waardedaling van het Groenprojecten-fonds. Hoewel de commissie zich goed kan voorstellen dat het voor de consument teleurstellend is dat haar participaties in waarde zijn gedaald, gaat het hier om beleggen en niet om sparen. Het is een feit van algemene bekendheid dat aan beleggen risico's verbonden zijn. De enkele waardedaling is op zichzelf geen grondslag om haar daarvoor te compenseren. Ook de door de consument aangevoerde argumenten van misleiding door de bank slagen niet. De commissie licht dit hieronder toe.

3.2 In de eerste plaats vindt de consument een waardedaling van meer dan 10% niet passend bij een belegging in risicocategorie 2. De commissie overweegt dat in de EBI van het fonds duidelijk staat dat de laagste categorie niet betekent dat de belegging zonder risico is (zie 2.3). Als de laagste categorie al niet zonder risico is, dan geldt dat zeker voor de hogere risicocategorieën. Risicocategorie 2 betreft weliswaar een laag risico, maar ook bij in deze categorie bestaat nog steeds een risico dat de koers flink kan dalen. Met andere woorden: ook bij risicocategorie 2 is het risico op een koers-daling van meer dan 10% niet uitgesloten.

3.3 In de tweede plaats vindt de consument het onterecht dat de risicocategorie door de bank[1] gewijzigd zou kunnen worden. Volgens haar is dit een wijziging van de spelregels tijdens de wedstrijd. Ook dit argument gaat niet op. De risico-indicator wordt namelijk berekend op basis van historische cijfers en kan daarom na verloop van tijd veranderen. Dit blijkt duidelijk uit de EBI van het fonds. In de tekst onder de risico-indicator staat namelijk dat de categorie kan veranderen en dat het niet gegarandeerd is dat de getoonde risico- en rendementscategorie onveranderd blijft. Ook staat er dat historische cijfers die gebruikt zijn voor het berekenen van de indicator, geen betrouwbare weergave hoeven te zijn van het toekomstige risicoprofiel van het fonds. Dit is in lijn met de regelgeving die destijds van toepassing was op de EBI en de risico-indicator die daarin moest worden opgenomen.[2] Dat de risico-indicator daarmee minder nuttig is voor de consument, moge zo zijn, maar dat maakt niet dat het (kunnen) wijzigen van de risico-indicator onterecht is.[3]

---

[1] Aangezien dit klachtonderdeel niet slaagt, laat de commissie in het midden of dit klachtonderdeel gericht is tegen de bank of tegen de beheerder van het fonds.

[2] Zie artikel 8 van Verordening (EU) nr. 583/2010 in samenhang met artikel 66a lid 5 BGfo (voor beheerders van icbe's) en artikel 115bb (oud) BGfo (voor beheerders van abi's). Per 1 januari 2023 is het vereiste voor fondsbeheerders om een EBI op te stellen vervangen door het vereiste om een essentiële-informatiedocument (EID) op te stellen. Dit vloeit voort uit Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2268 en de PRIIPS-Verordening. Ook in het EID moet een risico-indicator worden opgenomen; zie artikel 3 en bijlage III van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653.

[3] Zie ook GC Kifid nr. 2023-0573 (overweging 3.4).

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl